

ELŐTERJESZTÉS

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2011. május 30-i rendkívüli ülésére

Tárgy: Az önkormányzat 2010. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységének átfogó értékelése

Előterjesztő: dr. Gábor Ferenc jegyző

Készítette: Humán Iroda

Tárgyalta: Szociális és Egészségügyi Bizottság

Tanácskozási joggal meghívott: Ruzsits Éva, „Kapaszkodó” Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltató Központ Társulás igazgatója

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte:
Kovács Gyula, Városgazdálkodási Iroda vezetője

Törvényességi szempontból ellenőrizte:
dr. Gábor Ferenc jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése a helyi önkormányzatok számára előírja, hogy a 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. számú mellékletében meghatározott tartalmi követelmények figyelembevételével minden évben készítsen átfogó értékelést a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról. A Képviselő-testület által elfogadott beszámolót meg kell küldeni a Tolna Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának.

Határozati javaslat

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a gyermekvédelmi tevékenység 2010. évi átfogó értékeléséről szóló beszámolót a melléklet szerint elfogadja.

Határidő: 2011. június 10. - a beszámoló továbbítására

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Humán Iroda

Dombóvár, 2011. május 9.

Dr. Gábor Ferenc
jegyző

A település demográfiai mutatói

Dombóvár állandó lakosságának alakulása 2005-2010.

Év	Fő
2006.	20.320
2007.	20.229
2008.	20.077
2009.	19.972
2010.	19.694

A lakónépesség korcsoport szerinti megoszlása

Életkor	Lakosság, fő					A teljes lakossághoz viszonyított %-os arány				
	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2006.	2007.	2008.	2009.	210.
0-18 éves	3708	3641	3561	3459	3.270	18	18	18	17	17
19-60 éves	12388	12278	12092	12026	11.846	61	61	60	60	60
61év feletti	4224	4310	4424	4487	4.578	21	21	22	23	23
összesen:	20320	20229	20077	19972	19.694	100	100	100	100	100

A fenti táblázatok a lakosság számának folyamatos csökkenését és idősödését jelzik.

A Dél-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ honlapján közzétett településszintű munkaerőpiaci adatok:

2008. december 20. , 2009. december 20. és 2010. december 20. állapot szerint

— nyilvántartott álláskereső:

2008. 1006 fő

2009. 1316 fő

2010. 1327 fő

— a munkaügyi szervezettől járadék típusú ellátásban részesül

2008. évben 187 fő

2009. évben 326 fő

2010. évben 215 fő

segély típusú ellátásban részesül

2008. évben 69 fő

2009. évben 151 fő

2010. évben 133 fő

— gazdaságilag aktív népesség becsült száma

2008. évben 8989 fő

2009. évben	8634 fő
2010. évben	8795 fő
— munkavállalói korú népesség száma	
2008. évben	13475 fő
2009. évben	13524 fő
2010. évben	13376 fő
— nyilvántartott álláskeresők a munkavállalói korú népességhez viszonyított aránya	
2008. évben	7,47 %
2009. évben	9,73 %
2010. évben	9,92 %

A foglalkoztatással kapcsolatos gondok fokozódását, a munkanélküliek számának emelkedését tükrözik a fenti adatok.

Az önkormányzat 2010. decemberében a korábbi évekhez hasonlóan 498 fő nem foglalkoztatott személy részére folyósított ellátást. Az év során a rendelkezésre állási támogatásban részesülők közül 331 fő vett részt közmunkán illetve közcélú foglalkoztatásban.

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

A pénzbeli és természetbeni ellátások tekintetében az önkormányzat a szociális törvény, a gyermekvédelmi törvény és az e törvények által kapott felhatalmazás alapján alkotott önkormányzati rendeleteiben meghatározott feltételek mellett nyújt ellátásokat.

A gyermekvédelmi törvényben meghatározottak szerint a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, illetve hozzátartozóját különböző normatív és egyéb kedvezmények, támogatások illetik meg. Normatív kedvezmény a gyermekétkeztetés igénybevétele esetén a térítési díj 50, illetve 100 %-os kedvezménye. Pénzbeli támogatásként a jogosultak július és november hónapban 5.800 — 5.800 Ft támogatásban részesültek. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra a rendszeres gyermekvédelmi támogatásra jogosult gyermek gyámul rendelt hozzátartozója jogosult, ha a gyermek tartására köteles és nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban vagy időskorúak járadékában részesül. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódik még az ingyenes tankönyv ellátás.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak száma:

2008. december 31-én	965 fő
2009. december 31-én	1025 fő
2010. december 31-én	1080 fő

Korcsoportonkénti megoszlásuk:

6 év alatti	341 fő
7-14 éves	427 fő
15-18 éves	233 fő
18 feletti	79 fő
összesen:	1025 fő

Családok száma a gyermekek száma szerinti:

1 gyermekes családok száma	373
2 gyermekes családok száma	180
3 gyermekes családok száma	74
4 vagy 5 gyermekes családok száma	20
6 vagy több gyermekes családok száma	7
összesen:	654 család

A 654 családból egyedülálló szülő:

1 gyermekes	283
2 gyermekes	93
3 gyermekes	37
4 vagy 5 gyermekes	7
6 vagy több gyermekes	2
összesen:	422 fő

A decemberben ellátásban részesülő gyermekek egy főre jutó jövedelem szerinti megoszlása

a nyugdíjminimum 50 %-a alatt (14.250 Ft)	
2008. évben	102 fő
2009. évben	222 fő
2010. évben	131 fő
a nyugdíjminimum 50 %-át meghaladja, de a nyugdíjminimumot nem éri el (28.500 Ft)	
2008. évben	412 fő
2009. évben	535 fő
2010. évben	604 fő
a nyugdíjminimum és a jogosultsági értékhatár közötti összeg	
2008. évben	451 fő
2009. évben	268 fő
2010. évben	345 fő

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak számának növekedése mellett a legalacsonyabb jövedelmi kategóriába tartozó családok számának változása, hullámvázása figyelhető meg. A legalacsonyabb jövedelmi kategóriába tartozó családoknak a következő kategóriába való átcsoportosítását a közfoglalkoztatás kedvezően befolyásolja.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem elutasítására illetve az eljárás megszüntetésére 30 esetben került sor, mert a család jövedelme vagyoni viszonyai a jogszabályban meghatározott feltételeknek nem feleltek meg, vagy azokat nem igazolták.

Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezmény folyósítása 2010. évben 15 gyermekjogán történt (8 gyám részére).

Egyszeri gyermekvédelmi támogatás

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményre július 1. napján és november 1. napján jogosultakat egyszeri gyermekvédelmi támogatás is megilleti. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők 5.800 forint, a kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra jogosultak 8.400 Ft támogatásban részesültek.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

Önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek teljesülése esetén lehetőség van rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítására. Az elmúlt évben rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra az önkormányzat 236.500 forintot használt fel, a segélyezési esetek száma 28 volt.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás iránti kérelem elutasítása három alkalommal történt, mert kérelmező esetében nem álltak fenn az önkormányzati rendeletben meghatározott jogosultsági feltételek. A határozat ellen egy esetben a kérelmező fellebbezéssel élt, fellebbezését a Képviselő-testület elutasította.

Óvodáztatási támogatás megállapítására 4 gyermek esetében került sor. Öt szülő óvodáztatási támogatás iránti kérelmét el kellett utasítani, mert gyermekük rendszeres óvodába járásáról nem gondoskodtak.

Új önkormányzati támogatásként jelent meg 2010. évben a kismamák utazási támogatása, amit 4 fő vett igénybe (1, 5, 7 illetve 8 hónapra).

Szintén 2010. évben került bevezetésre a 13. éves leányok HPV oltásához nyújtható támogatás, amit 14 fő vett igénybe. Egy gyermek esetében a benyújtási határidő után érkezett kérelmet el kellett utasítani. Több szülő is jelezte, hogy később szerzett tudomást ennek a támogatásnak a bevezetéséről, ezért a Képviselő-testület az önkormányzati rendelet módosításával lehetővé tette, hogy 2011. évben azok részére is biztosítható legyen a támogatás, akik ebben az évben töltik be a 14. életévüket.

2010. évben az önkormányzat az általa fenntartott általános iskolákban, valamint a gimnázium 5.-8. évfolyamán tanulók részére a tanítási időszak alatt naponta 2 dl „poharas” tej juttatásáról gondoskodott.

A gyermekek családot helyzetének javításához az önkormányzat a szociális törvényben és önkormányzati rendeletben szabályozott szociális ellátások útján is nyújt támogatást. Egy-egy rászoruló család több különböző szociális ellátást is igénybe vesz (lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, adósság kezelési támogatás).

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 94. §-ában meghatározott ellátási kötelezettségnek megfelelően az önkormányzat gondoskodik a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátása (bölcsőde, óvoda, iskolai napközi), a gyermekek átmeneti gondozása (helyettes szülői ellátás, családok átmeneti otthona) biztosításáról.

A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalatai

A gyermekjóléti szolgáltatást a „Kapaszkodó” Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltató Központ Társulás, önálló szakmai egységeként működő gyermekjóléti szolgálat végzi. Fenntartója Dombóvár és Környéke Többcélú Kistérségi Társulásának települései. Az intézmény ellátási területe a város és a városkörnyék települései.

A szakmai feladatokat a városi gyermekjóléti szolgálatnál egy fő vezető, három fő családgondozó (közülük egy fő napi 4 órában foglalkoztatott), 1 fő helyettes szülői tanácsadó és egy fő családgondozó asszisztens látja el. Az intézmény gyermekpszichológust is foglalkoztat (heti 20 órában), jogi tanácsadás hetente két órában elérhető a kliensek és munkatársak számára. A dolgozók szakirányú végzettséggel rendelkeznek, jelenleg többen is különböző szintű képzéseken vesznek részt.

A tárgyi feltételek megfelelőek. Az interjúszoba és a kapcsolatügyelet helyszíne megfelel az előírásoknak.

A szolgálat hétfőtől csütörtökig 8-16.30-ig, pénteken előzetes megbeszélés szerint áll a szolgáltatást igénylők rendelkezésére nyitva. Krízishelyzetekben soron kívül intézkedik a szolgálat. A kapcsolattartások lebonyolításában hét közben és hétvégén is közreműködnek. Minden hónap második szombatján 9-től 12-ig kapcsolatügyeletet tartanak. Ekkor több kapcsolattartás is zajlik családjából kiemelt gyermekek találkoznak vérszerinti szüleikkel, nagyszülők unokájukkal, valamint a klasszikus kapcsolatügyeleti tevékenységet is végzik. Pénteken intézményi team és esetmegbeszéléseket tartanak, ezen a napon kerül sor az intézményi megbeszélésekre is. A szolgálat dolgozóinak alapfeladatai: egyéni esetkezelés, csoportokkal folytatott szociális munka, szakmai adminisztráció vezetése, komplex családgondozás, családlátogatások, segítő beszélgetések, hatósági megkeresések határidőre történő teljesítése (jegyző, gyámhivatal, pártfogó) eseti gondnokság, kapcsolatügyeleti mediáció, esetkonferenciák, szakmaközi megbeszélések, települési tanácskozás szervezése. A 2010. év őszén új feladatként jelentkezett a tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos mulasztás következményeként az iskoláztatási támogatás felfüggesztése miatti teendők ellátása. Az új feladat sikeres ellátása érdekében az érintett szakemberekkel (gyermekvédelmi felelősök, oktatási referensek, szabálysértési ügyintéző, gyámügyi ügyintéző) kialakították a követendő eljárási rendet. A gyámhivatallal folyamatos a kapcsolattartás az esetek, ügyintézésük kapcsán összehangolt

munka folyik. Gyakran kérik fel a szolgálatot környezettanulmányok készítésére, átmeneti elhelyezés családba fogadás felülvizsgálatára illetve szülői ház elhagyásának engedélyezéséhez javaslatlétre, örökbefogadásokkal kapcsolatos családlátogatásokra, kapcsolattartási ügyek előkészítése során véleményezésekre. A gyámhivatal és a gyermekjóléti szolgálat közelsége a kliensek számára sok esetben megkönnyíti az ügyintézést.

A jegyzői hatáskört gyakorló gyámügyi ügyintézővel a szolgálat munkakapcsolatban van. Napi munkát jelent a szabálysértések, iskolai mulasztások miatti védelembé vételi eljárásokhoz a javaslatok, vélemények elkészítése, a védelembé vételi tárgyalásokon való közreműködés, a felülvizsgálatok megszervezése és a védelembé vett gyermekekkel és a pénzfelhasználásra kijelölt eseti gondnoksággal kapcsolatos adminisztráció. A gyámügyi ügyintéző rendszeresen részt vesz a gyermekjóléti szolgálat által szervezett esetkonferenciákon. Az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének bevezetésével megsokasodott a védelembé vételek száma, az ezzel kapcsolatos eseti gondnoki teendők ellátása egyre több feladatot ad a szolgálatnak.

A Tolna Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálatától a fiatalok pártfogójával rendszeres a munkakapcsolat. Főként a környezettanulmányok elkészítéshez nyújt a szolgálat segítséget, amennyiben a szolgálat rendelkezik a gyermekkel kapcsolatban előzményekkel írásban közlik a pártfogóval illetve rendelkezésére bocsátják a keletkezett iratokat.

A Rendőrség fontos jelzőrendszeri tag, a szolgálathoz a családon belüli erőszak történéseiről folyamatosan érkeznek az írásbeli jelzések, a gyermekek veszélyeztetése esetén. Azonnali intézkedések esetén gyakran kérik a gyermekjóléti szolgálat segítségét. Szakmaközi megbeszélést is tartottak a hatékonyabb munka érdekében 2010. novemberében, fő témakörök az információáramlás elősegítése, a fiatalok bűnözéssel, a szabálysértésekkel és az ideiglenes hatályú elhelyezéssel kapcsolatos tapasztalatok voltak. A megbeszélésen 30 szakember volt jelen. Már nem új jelenség a román állampolgárságú magyar nyelven beszélő családok megjelenése Dombóváron. A gyermekjóléti szolgálat szempontjából fő problémát a gyermekkel való koldulás okozza. A rendőrség több alkalommal indított szabálysértési eljárást. A családok nehezen fellelhetők, életvezetésük nem teszi lehetővé a folyamatos, gondozást, utánkövetést.

Évente statisztikai adatszolgáltatási kötelezettsége van a Gyermekjóléti szolgálatnak a Szociális és Gyámhivatal felé a gyermekkorú és fiatalok bűnelkövetőkről, amelyet minden évben teljesít a szolgálat.

A gyermekjóléti szolgáltatás alapvető prevenciós feladata az észlelő és jelzőrendszer működtetése, mely lehetővé teszi mindazoknak a szakembereknek az együttműködését, akik bárhol és bármilyen formában kapcsolatba kerülnek a gyermekkel. A munka eredményessége érdekében egy jól működő személyes kapcsolatrendszer kiépítése szükséges. A cél, minden szakember ismerje fel a gyermek problémáit, törekedjen azok saját eszközökkel történő enyhítésére vagy megszüntetésére. Amennyiben kompetenciáját meghaladó az eset, akkor írásban jelezzen a gyermekjóléti szolgálat felé.

Az oktatási-nevelési intézményekkel az együttműködés főként az iskolai gyermekvédelmi felelősök kapcsán valósul meg. Ők jeleznek a veszélyeztetett

gyermekéről. Több alkalommal tartottak szakmaközi megbeszélést, esetkonferenciákat. Évente két alkalommal, ősszel és tavasszal fórumot terveznek a további kapcsolatápolás és információcsere érdekében.

Egy családgondozó hetenkénti rendszerességgel jár a legtöbb problémával küszködő 516-os számú Ipari Szakképző Iskolába, személyesen konzultál a gyermekvédelmi felelőssel az osztályfőnökökkel és találkozik a hallgatókkal. A legfontosabb teendők: az igazolatlan hiányzások csökkentése, felzárkóztatás elősegítése, családi háttér feltérképezése, egyéni beszélgetések kezdeményezése. Az óvodák tekintetében probléma esetén többnyire a vezető óvónők jeleznek.

A védőnői szolgálattal rendszeres a kapcsolat, problémajelzések megtörténnek, jelzések folyamatosak. A szolgálat által gondozott gyermekek egészségi állapotára vonatkozó alap információkat a házi gyermekorvosok által kitöltött egészségügyi lapok nyújtják. A házi gyermekorvosok a szolgálat által szervezett esetkonferenciákon részt vesznek, rendszeresen jeleznek.

A szociális válsághelyzetben levő várandós kismamák gondozására a védőnőkkel együtt fokozott figyelmet fordítanak, 2010-ben egy kismamát gondoztak

A Gyermek Ideggondozóval az esetek kapcsán folyamatosan informálják egymást és telefonon is konzultálnak, a gyermekjóléti szolgálat klienseit rugalmas időpontokkal segítik. A Biztos Kezdet program gyerekháza azokat a 0-3 éves gyermekeket nevelő családokat várja, akik hátrányos helyzetű településeken, településrészekben élnek és korlátozottan vagy egyáltalán nem férnek hozzá a jó minőségű szolgáltatásokhoz. A Gyerekház elsődleges célja a gyermekek fejlesztése és támogatása. A Gyerekház kiemelt feladata a szülők támogatása a gyermeknevelés és a munkavállalás terén, a szülők és a gyermekek kapcsolatának erősítése. A Gyerekház feladata rendszeres napi nyitva tartással a szülők és gyermekek számára programok biztosítása. A szolgáltatások ingyenesek. A Gyerekház dolgozói és a gyermekjóléti szolgálat szakemberei rendszeresen konzultálnak, megbeszéléseket tartanak.

A Családsegítő szolgálattal folyamatos a kapcsolattartást megkönnyíti, hogy egy intézményen belül működnek. A szenvedélybeteg és pszichiátriai beteg szülőkkel folytatott munkában együtt működnek, szükség esetén közös esetmegbeszélést tartanak.

A civilszervezetekkel való kapcsolattartást és annak ápolását fontosnak tartja a szolgálat. A Vöröskereszttel főként ünnepek kapcsán, konzerv és élelmiszeradományok közvetítésekor működnek együtt. A Mozgássérültek Egyesületének vezetője az intézmény egyik dolgozója, a rendezvényeiről, juttatásairól a szolgálat rendszeres információja biztosított.

A Magyar Kapcsolatügyi Mediátorok Országos Szervezetével –szinte naprakész információk vannak a honlapról, a szolgálat munkatársai közül többen egyesületi tagok.

A Helyettes Szülők Egyesületének a gyermekjóléti szolgálatból több munkatárs is tagja, rendszeresen értesülnek rendezvényeiről, konferenciáikról.

A városi települési gyermekvédelmi tanácskozást megtartották 2011.03.29-én, ahol 27 meghívott jelent meg. A szervezés során minden jelzőrendszeri tag

kapott meghívót, felhívta a szolgálat a figyelmet az írásbeli visszajelzés fontosságára. Három intézmény jelzett vissza írásban a Védőnői szolgálat, a Móra Ferenc Általános Iskola, Illyés Gyula Gimnázium és Szakközépiskola. A tanácskozás alkalmával a gyermekjóléti szolgálat beszámolt a 2010-es év szakmai tevékenységéről. A tanácskozás további részében az aktuális problémák kerültek megvitatásra.

2010.június 16. és augusztus 31. közötti időszakban városunkban 233 gyermek 54 munkanapon részesült napi egyszeri meleg ebédben. Az étel elkészítését az 516. számú Ipari Szakképző Iskola és Kollégium végezte. Az ebédosztás két helyszínen történt, az iskola konyháján és tankonyháján. Az étkezések során a gyermekfelügyelet biztosított volt, a program eredményesen zárult.

A szolgálat szakmai programjában továbbra is szerepel a prevenciós tevékenység minél szélesebb körű működtetése a város iskoláiban. A Móra Ferenc Általános Iskolából 12 gyermek, a Belvárosi Általános Iskolából 44 gyermek vett részt.

A szolgálat gondozási tevékenységének szemléltetésére néhány adat: alapellátásban 108 gyermek részesült, védelembe vétel keretei között gondozott 24 gyermek, átmeneti nevelésbe 15 gyermek került.

A gyermekek veszélyeztetettségének okai közül a környezeti, higiénés, fizikai, értelmi, érzelmi elhanyagolás gyakorisága továbbra is jellemző. Az iskolai hiányzások emelkedő tendenciája kihat a gyermekek tanulmányi teljesítményére, a csellengés ideje meghosszabbodik és hajlamosít a bűncselekmények elkövetésére a szenvedélybetegségek megjelenésére.

A gyermekjóléti szolgálat a családjából kiemelt gyermek vérszerinti családjának a gondozását kiemelt figyelemmel végzi a szakellátással együttműködve. Közös családlátogatásokon vesznek részt a vérszerinti családnál a két intézmény családgondozói. Amennyiben a szülők helyzetében változás következik be, a gyermek visszakerülhet az eredeti családjába. A kötelező adatlapok kitöltése mellett fontos a szülők folyamatos gondozása, képessé tévése a gyermek fogadására. A gyermekjóléti szolgálat a szakellátással szinte napi kapcsolatot ápol. Az egyes esetekre vonatkoztatva a gyermekjóléti szolgálat családgondozói és a gyermekvédelmi igazgatóság szakemberei külön megbeszélést tartanak. Az átmeneti nevelésben élő gyermekek időszakos kapcsolattartási ügyeiben folyamatosan konzultálnak a gyámhivatallal a hivatásos gyámmal és a gondozási hellyel. A családgondozók figyelemmel kísérik a családjukból kiemelt gyermekek helyzetét, az átmeneti nevelés felülvizsgálatakor véleményezik, értékelik a jelen helyzetet, annak tükrében tesznek javaslatot az átmeneti nevelés fenntartására vagy megszüntetésére.

A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása

A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása az önkormányzat kötelező feladatai közé tartozik. Ezzel az ellátással a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell biztosítani azon gyermekek számára, akiknek szülei, gondviselői munkavégzésük, képzsük, betegségük vagy egyéb ok miatt erről nem tudnak gondoskodni.

Városunkban a gyermekek napközbeni ellátását az önkormányzat az alábbiak szerint biztosítja:

- bölcsődei ellátás,
- óvodai ellátás,
- iskolai napközi, tanulószoba,
- nyári napközis tábor.

Az óvodai és bölcsődei ellátás önkormányzati intézményekben és egy egyházi fenntartású óvodában valósul meg. 2010-ben egy alapítványi fenntartásban működtetett családi napközi (Picinke Családi Napközi) kapott működési engedélyt és egy vállalkozásban működtetett Családi Napközi (Fülemüle Családi Napközi) szűnt meg.

A városban összesen 700 óvodai és 50 bölcsődei férőhely működik.

Az idősebb korosztály napközbeni ellátását iskolai napközi és tanulószoba biztosítja. A gyermekek napközbeni ellátása, étkeztetése iránti igényeket teljes mértékben ki tudják elégíteni az intézmények.

A nyári napközis tábort a Többcélú Kistérségi Társulás a „Kapaszkodó” Szociális és Gyermejkölési Alapszolgáltató Központ Társulás együttműködésével szervezte meg. A szünidő alatt 58 gyermek napközbeni ellátását biztosították, a korábbi években megszokottak szerint (napi háromszori étkezés a közeli Camping étteremben, fürdés, és kreatív kézműves foglalkozások). A napközis táboron kívül szaktáborokat is szerveztek, 1-1 héten. Nyelviskola 9 fő, sakk- tábor 20 fő, kosár-suli 13 fő résztvevővel valósult meg.

**Gyermekétkeztetésben részesülők átlag száma az étkezési napok alapján
2010. évben**

Intézmény	Teljes áron étkezők	Kedvezményesen étkezők	Térítésmentesen étkezők	Étkezők száma
Óvodák, Bölcsőde	387	64	181	632
József Attila ÁMK	183	77	144	404
Belvárosi Általános Iskola	160	65	207	432
Apáczai Csere János Szakközépiskola	42	17	0	59
Illyés Gyula Gimnázium Szakközépiskola és Kollégium	100	46	15	161
516. sz. Ipari Szakképző Iskola és Kollégium	40	34	0	74
Összesen:	912	303	547	1762

Valamennyi oktatási intézményben van gyermekvédelmi felelős, tevékenységüket a gyermekjóléti szolgálattal együttműködve végzik, részt vesznek az éves gyermekvédelmi tanácskozásokon, esetmegbeszéléseken, prevenciós és szabadidős programokat szerveznek. A középiskolák gyermekvédelmi felelősei részt vesznek a KEF munkájában, támogatják a diákönkormányzatokat.

A gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása

A gyermek átmeneti gondozását kell biztosítani, ha a szülő a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani. Az átmeneti gondozás keretében a gyermek teljes körű ellátásáról (étkezés, ruházat, lakhatás, gondozás, nevelés) kell gondoskodni. Az átmeneti gondozás az alapjául szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb 12 hónapig tart.

Az átmeneti gondozás történhet helyettes szülői ellátással, gyermekek átmeneti otthoni gondozásával vagy családok átmeneti otthonában.

Az önkormányzat a gyermekek átmeneti gondozását a „Kapaszkodó” Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltató Központ Társulás által működtetett helyettes szülői hálózat és a Családok Átmeneti Otthona által nyújtott szolgáltatással biztosítja.

A helyettes szülői hálózat segítségét 21 család (ebből gyermekét egyedül neveli 12 szülő), 30 gyermeke vette igénybe. A gyermekek összesen 4646 napot töltöttek a befogadó családoknál az elmúlt évben (átlagosan 155 napot töltve ott).

Az elhelyezések az alábbi problémák miatt váltak szükségessé.

- alkohol problémák az egyik szülőnél 1
- életvezetési probléma 2
- szülő-gyermek konfliktus 2
- szülő időszakos távolléte 5
- válság miatti korábbi munkavállalás 8
- egyéb okok 2

Jelenleg 18 befogadó családnál 44 férőhellyel rendelkezik a szolgálat. A helyettes szülők egyre tapasztaltabbak és munkájuk révén számtalan komolyabb krízis helyzet kialakulását sikerült megelőzni.

A Családok Átmeneti Otthona folyamatos üzemelésű, kétműszakos munkarend szerint működő, átmeneti elhelyezést, szállást nyújtó intézmény. Az intézményben komplex szociális gondozás folyik. 2010-ben az intézmény 18 családnak biztosított lakhatást. A családok túlnyomó többsége 4-6 hónapig vette igénybe a szolgáltatást, így gyakran változott a lakók összetétele. 2010-ben három alkalommal esetkonferenciát tartottak, ahol az adott család életében résztvevő valamennyi szakember jelen volt, velük együttműködve igyekeztek a legoptimálisabb megoldást megkeresni.

Egy család esetében volt szükség a gyermekek átmeneti nevelésbe vételére, mivel az édesanya nem volt képes megfelelően ellátni gyermekét.

Az ellátottak és a gondozási napok száma 2010.

	Szülő		Gyermek		Össz.	
	fő	gond.nap	fő	gond.nap	fő	gond.nap
Január	10	258	13	299	19,8	557
Február	9	224	11	270	17,6	494
Március	9	219	10	250	15,2	469
Április	10	239	11	264	16,8	487
Május	9	225	10	199	13,7	424
Június	8	240	8	240	16	480
Július	9	273	10	283	17,9	556
Augusztus	9	279	10	310	19	589
Szeptember	10	243	9	231	15,8	474
Október	9	270	10	298	18,3	568
November	9	241	10	284	17,5	525
December	8	237	10	290	17	527
Összesen:						6150

Gondozási napok összesen: 6150

Átlag: 17

Az intézményben folyó munka szorosan kapcsolódik a szociális háló többi tagjának munkájához. Az együttműködés a jelzőrendszer tagjaival, illetve a társintézményekkel elengedhetetlen a sikeres családgondozás érdekében. A „Kapaszkodó” Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltató Központ egységeivel, valamint a védőnői szolgálattal gyakorlatilag napi kapcsolatban állnak. A városban működő oktatási intézményekkel, illetve gyermekorvosokkal szintén rendszeresen tartják a kapcsolatot.

Az otthon dolgozói tevékenységük során az alapvető gyermeki és szülői jogok tiszteletben tartásával, azok érvényesülésének biztosításával járnak el.

Az otthon dolgozói együttműködnek a családdal és elősegítik a gyermek családban történő nevelésének folyamatos biztosítását. A gyermek érdekében

nyújtott ellátást az otthon a gyermek és családja helyzetének és szükségleteinek megfelelően biztosítja.

Statisztikai adatok:

Ellátott családok száma: 18

Felnőttek száma: 21

Gyermekek száma: 27

Ellátottak száma az ellátást kezdeményezője szerint:

Szülő: 17

Várandós anya kezdeményezte: 2

Más intézmény kezdeményezte: 10

Gyermekjóléti szolgálat: 10

Ellátottak száma az elhelyezést kiváltó probléma típusa szerint:

A szülő életvezetési problémái: 22

Hajléktalanná válás: 3

Elégtelen lakhatási körülmények: 20

Bántalmazás: 12

Családi konfliktus: 15

Személyi feltételek:

Családok Átmeneti Otthonában 7 fő dolgozik:

-1 fő otthonvezető,

-2 fő családgondozó,

-4 fő gondozónő.

A jövőre vonatkozó tervek és célok:

A Családok Átmeneti Otthonának célja az otthonban folyó szakmai munka színvonalának fenntartása, az adminisztrációs tevékenység folyamatos aktualizálása, illetve annak ellenőrzése, a már kiépült, jól működő kapcsolat fenntartatása a jelzőrendszer tagjaival, illetve velük közösen dolgozni az otthonban lakó családok érdekében.

Az intézmény mellett működő Gyerekház továbbra is nagy segítséget jelent az otthonban lakó édesanyáknak. Szándékaik szerint együttműködésük a későbbiekben is folytatódik.

Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések

A jegyzői hatáskörbe tartozó gyámhatósági feladatok ellátása 2010. évben a Jogi Hatósági és Vagyongazdálkodási Irodán kapcsolt munkakörben történt. A feladatok jelentős számban történő növekedését jelzi az iktatott iratok számának jelentős növekedése (2009-ben 216 db 2010-ben 415 db) és a kiadott érdemi döntések száma is. 2009-ben érdemi döntésre 64 esetben került sor, 2010-ben 103 érdemi határozat született. A védelembe vétel hatálya alatt álló gyermekek száma 2009. december 31-én 12 fő volt, 2010. december 31-én 16 fő.

A jegyzői gyámhatóság gyermekvédelmi hatósági intézkedése a védelembe vétel. 2010. évben 70 esetben érkezett olyan jelzés, mely alapján védelembe vételi eljárást kellett indítani. Jelzéssel leggyakrabban iskolai mulasztás, illetve gyermek vagy fiatalkorú személy által elkövetett szabálysértés miatt éltek. Az eljárások kezdeményezője a rendőrség, a közoktatási intézmények és a gyermekjóléti szolgálat volt. Az elmúlt évben vált általánossá, hogy a rendőrség valamennyi olyan ügyben jelzéssel él, melyben gyermek vagy fiatalkorú érintett van (elkövető vagy sértett) ez jelentősen megnövelte a védelembe vételi eljárások számát. (A korábbi években csak a súlyosabbnak ítélt ügyekben jeleztek.) A gyermekvédelmi ügyek számának jelentős emelkedését eredményezte a gyermekvédelmi törvény 2010. szeptemberében hatályba lépett módosítása is, mely bevezette az iskoláztatási támogatás felfüggesztését az 50 órát meghaladó igazolatlan iskolai mulasztás esetén. A jelzések számának emelkedése a veszélyeztetettségre utaló helyzetbe került gyermekek számának növekedését jelzi. A 2010-évből érkezett 70 jelzés eredményeként 11 esetben került sor védelembe vételre, egy gyermek esetében azonnali intézkedés volt szükséges, ideiglenes hatályú elhelyezését kellett elrendelni. A többi esetben a gyermekjóléti szolgálat által nyújtott alapellátással a felmerült problémák kezelhetőnek bizonyultak.

A 2010-ben elrendelt védelembe vételeket az igazolatlan hiányzások nagy száma, szabálysértések és bűncselekmény elkövetése, szülőnek felróható okok (a külön élő szülővel való kapcsolattartás akadályozása, érzelmi elhanyagolás, következtelen, számonkérést mellőző nevelés) tették szükségessé.

Ebben az évben hét gyermek védelembe vétele szűnt meg. Két gyermek veszélyeztetettsége megszűnt, mert rokonaik családba fogadták őket. Egy gyermek nagykorúvá vált, egy gyermek átmeneti nevelésbe vételét rendelte el a Gyámhivatal. Két gyermek esetében a védelembe vétel eredményes volt, a gyermekek veszélyeztetettsége megszűnt, az elért eredmények fenntartása érdekében a gyermekeket és családjukat az alapellátás keretében a gyermekjóléti szolgálat tovább gondozza. Védelembe vétel felülvizsgálatát követően 9 gyermek esetében a védelembe vétel további fenntartásáról született határozat. Új nevelési terv alapján végzett gondozással kell törekedni a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetésére.

Az igazolatlan iskolai hiányzásokkal kapcsolatos eljárásra vonatkozó jogszabályi változásokkal kapcsolatban 2010-évből 28 esetben 10 órát meghaladó, de 50 órát el nem érő hiányzás miatt érkezett jelzés a közoktatási intézményekből. Ezekben az esetekben a jogszabályi előírásoknak megfelelően végzéssel kell felszólítani a törvényes képviselőt arra, hogy gondoskodjon a tankötelezettség teljesítéséről, valamint tájékoztatást kell adni az ötven órát meghaladó hiányzás következményeiről. A gyermekjóléti szolgálat a további hiányzások elkerülése érdekében az alapellátás keretében köteles segítséget, gondozást nyújtani a gyermek és családja részére.

Hét gyermeknél ez az eljárás nem vezetett eredményre, igazolatlan hiányzásaik száma az ötven órát meghaladta, ezért az ő esetükben az iskoláztatási támogatás felfüggesztésére is sor került, ami már áthúzódott a 2011. évre. Az ötven órát

meghaladó igazolatlan hiányzás esetén a gyermeket védelembe kell venni, ha még nem áll védelembe vétel alatt. A hét gyermekből három már korábban is védelembe vétel hatálya alatt állt, négy gyermek védelembe vételére ez év januárban került sor.

Az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével kapcsolatos eljárások során szerzett tapasztalatok alapján remélhető, hogy a hiányzások korai jelzése és az arra történő gyors reagálások a hiányzások csökkenését eredményezik. Azonban a folyamatban lévő ügyek alapján megállapítható, hogy a nagykorúság határán lévő fiataloknál szinte lehetetlen elérni a tankötelezettség teljesítését. A védelembe vételi eljárás, az iskoláztatási támogatás felfüggesztése szüleikre nagyobb terhet ró, mint rájuk. Amennyiben megjelennek az iskolában, az ott tanúsított magatartásukkal diáktársaikat zavarják, az oktatást nehezítik. A közoktatási intézmények nem találnak megfelelő eszközt a fegyelmezésükre. Ennek a kérdésnek a kezelése, az új gyakorlatok kialakítása közös feladata a hatóságnak, a gyermekjóléti szolgálatnak, a közoktatási intézményeknek.

Az elmúlt évben egy gyermek esetében került sor azonnali intézkedéssel ideiglenes hatályú elhelyezésre, mert a gyermek viselkedése önmagát és tanuló társait súlyosan veszélyeztette. Az elhelyezés felülvizsgálata során a területi gyermekvédelmi szakszolgálat a gyermek átmeneti nevelésbe vételét nem tartotta indokoltnak, ezért visszahelyezték a családjába, védelembe vétel hatálya alatt áll, de ezzel a kívánt eredményt elérni nem lehetett. A gyermek az ideiglenes elhelyezésből való hazatérését követően bűncselekményt követett el, folyamatos szabályszegései, iskolai mulasztása, kezelhetetlensége miatt családjából történő kiemelése a Gyámhivatalnál folyamatban van, férőhely kijelölésre vár.

A gyermekek veszélyeztetettsége jellemzően több ok együttes fennállásából ered. A veszélyeztetett gyermekek családjában gyakori a tartós, évek-óta fennálló munkanélküliség, az anyagi gondok, a lakhatás veszélyeztetettsége, a szenvedélybetegségek. A szülők háritó, felelősséget nem vállaló viszonyulása, fásultsága, az erkölcsi értékek iránti fogékonyság csökkenése, elvesztése tapasztalható. A gyermekek fejlődésükhöz nem kapnak megfelelő, követendő mintát.

A veszélyeztettség gyanúja esetén a minél korábban megtett jelzéssel nyílik lehetősége a gyermekvédelmi rendszernek a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzésére, a meglévő veszélyeztető körülmények megszüntetésére. A jelzések számának emelkedése remélhetően a gyermekekre irányuló nagyobb figyelmet és a jelzőrendszer érzékenységének növekedését is tükrözi. Az elbizonytalanodott vagy tapasztalatlan szülők a neveléshez kapott szakértő segítséggel alkalmasabbá válhatnak gyermekeik nevelésére.

A felügyeleti szervek által végzett szakmai ellenőrzések, működést engedélyező hatósági ellenőrzések

A Családok Átmeneti Otthonának működését 2010-ben a Dél-Dunántúli Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala vizsgálta. A vizsgálat megállapította, hogy az intézmény adminisztrációja az előírásoknak megfelel. Az otthonba történő befogadásról és távozásról az illetékes

gyermekjóléti szolgálat, illetve védőnői szolgálat írásban értesül. Valamennyi esetben kitöltésre kerültek az átmeneti gondozásra vonatkozó adatlapok. A családgondozás folyamatának féléves felülvizsgálata és a megállapítások helyzetértékelésben történő rögzítése megtörtént. A belső ellenőrzés továbbra is folyamatos. 2010. első negyedévében a Magyar Államkincstár ellenőrzése során kifogásolták a nem dombóvári lakhelyű családok elhelyezését, illetve az ő lakhatásuk idejére az állami normatíva igénylését, ami 2 családot érintett. Ezt követően a Dél-Dunántúli Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala a fenntartó kérelmére módosította a Családok Átmeneti Otthonának működési engedélyét. A határozat alapján a Családok Átmeneti Otthona ellátási területe elsősorban Dombóvár város, Attala, Csibrák, Csikóstóttós, Dalmand, Döbrököz, Gyulaj, Jágónak, Kapospula, Kaposszekcső, Kocsola, Kurd, Lápafő, Nak, Szakcs, Várong községek közigazgatási területe, üres férőhelyek esetén a Magyar Köztársaság közigazgatási területe.

A helyettes szülői szolgálatnál 2010-ben ellenőrzést végzett a Polgármesteri Hivatal Belsőellenőrzési Csoportja, a Magyar Államkincstár és a Dél-Dunántúli Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala. Az ellenőrzés folyamán a MÁK vizsgálói megállapították, hogy egy helyettes szülő nem szerepel az érvényes működési engedélyben, ezért normatíva visszafizetési kötelezettséget írtak elő. A működési engedély kiegészítését a jelzést követően a Közigazgatási Hivatal elvégezte.

A Szociális és Gyámhivatal szakmai ellenőrzése kifogásolta, hogy az elhelyezések megszűnését követően nem töltik ki a „Helyzetértékelés” elnevezésű nyomtatványt, ennek kitöltése és az aktába helyezése azóta folyamatos. Hibaként jelezték, hogy néhány esetben úgy tűnt, mintha a helyettes szülői ellátást bölcsőde helyett vennék igénybe.

Jövőre vonatkozó javaslatok, célok

Az előző évi beszámolóban jövőbeni feladatként jelent meg az igazolatlan iskolai hiányzások leküzdésére megfelelő protokoll kidolgozása, a gyermekvédelmi szakemberek tevékenységének összehangolása. Ennek érdekében a Gyermekjóléti Szolgálat az oktatási intézmények, gyermekvédelmi felelősök, oktatási szakemberek, gyámhatóság és más érintettek bevonásával szakmai műhelyt alakított, mely már 2009-ben megkezdte munkáját. A várt jogszabályváltozások 2010. szeptemberében megtörténtek.

Továbbra is kiemelt feladat a tankötelezettséggel kapcsolatos mulasztások visszaszorítása, ennek érdekében valamennyi érdekelt hatékony együttműködése. A gyermekvédelmi törvényben előírt valamennyi kötelező ellátást, szolgáltatást biztosítja az önkormányzat a rászorulóknak számára. Nem kötelező ellátásként 2009. év végén új szolgáltatásként jelent meg a pályázati forrásból működtetett Gyerekház. A már működő ellátások, szolgáltatások színvonalának megőrzésével, a még fel nem tárt lehetőségek hasznosításával, a szolgáltatások hatékony együttműködésével törekszünk a gyermekjóléti, gyermekvédelmi feladatok ellátására.

Bűnmegelőzés

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az életminőséget javító közbiztonság megteremtése érdekében elkészítette Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptióját 2007-2010 évre. A koncepció a közrend megóvásában, a bűnmegelőzésben és a bűnüldözésben részt vevők közötti célirányos párbeszéd elősegítését, és megfelelő keret biztosítását tűzte ki célul. A Városi Rendőrkapitányság és a „Kapaszkodó” Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltató Központ Társulás közötti együttműködési megállapodás alapján működő „Nem magánügy” elnevezésű évek óta folyamatosan futó programja a családon belüli erőszakkal kapcsolatos tevékenységre terjed ki.

A Dombóvár Rendőrkapitányság Kapitányságvezetőjének a gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetők számának alakulásáról szóló tájékoztatását a beszámoló 1. számú melléklete tartalmazza.

Civil szervezetekkel való együttműködés

A Gyermekjóléti Szolgálat nagy hangsúlyt fektet a civil szervezetekkel való kapcsolat ápolására. A szakmai ismeretek frissen tartásában, munkakapcsolatokban komoly hozadéka van annak, hogy a munkatársak közül többen is tagjai a Kapcsolat Alapítványnak. Ez az Alapítvány az elvált szülőknek és gyermekeiknek nyújt segítséget láthatási problémájuk megoldásában. Az alapítványtól elsősorban elektronikus úton kapnak szakmai segítséget, információt. Szintén a szakmai munkához, az új ismeretek, módszerek megismeréséhez ad segítséget a Magyarországi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatok Országos Egyesületében való részvételük és a Bűnmegelőzők Országos Szövetségéhez történt csatlakozás.

A Helyettes Szülők Szakmai Egyesületének szervezési feladatain túl részt vesznek a Magyarországi Szegénységellenes Hálózat munkájában is.

Beszámoló a Dombóvári Városi Gyámhivatal 2010. évi hatósági intézkedéseiről és feladatairól

Személyi ügyek:

A Dombóvár Városi Gyámhivatalnál 2010. évben a gyámügyi feladatokat 2 fő gyámügyi ügyintéző végezte, munkájukat továbbra is 1 fő adminisztrátor segítette. A Gyámhivatal illetékességi területén egy fő hivatásos gondnok látja el a gondnoksággal kapcsolatos teendőket.

A gyámhivatali feladatok ellátása Dombóvár város mellett 15 városkörnyéki településre terjed ki, mely lélekszámát tekintve mintegy 34. 000 fő.

A Gyámhivatal fellebbezések kapcsán, másodfokon történő ügyeinek elbírálását a 2010. évben a Dél-Dunántúli Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala látta el.

A 2010. évi ügyirat forgalom az alábbiak szerint alakult a gyámhivatalnál:

- alapszámmal iktatott ügyiratok száma:	756
- alszámmal iktatott ügyiratok száma:	2.593
- az összes alszámmal és alapszámmal iktatott ügyiratok száma:	3349
- határozatok száma	990
- végzések száma:	97
- fellebbezéssel megtámadott határozatok száma:	4
- saját hatáskörben módosított határozatok száma:	1
- másodfokon helybenhagyott határozatok száma	2
- megsemmisített határozatok száma	1

A 2010. évi statisztikai adatok:

- gyámhivatal által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezések száma:	4
- más szerv által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezés	1
- átmeneti neveltek száma:	50
- tartós neveltek száma	2
- családi jogállás rendezése apai elismeréssel	47
- apaság bírósági megállapítása	1
- képzelt apa adatainak megállapítására	4
- kiskorúak házasságkötése	-
- családba fogadott kiskorúak száma	53
- kapcsolattartási ügyek száma	60
- utógondozói ellátásban részesülők száma	18
- gyámság alatt állók száma	149
- nyilvántartott gondnokoltak száma	124
- az engedélyezett örökbeadások száma	2
- örökbefogadásra alkalmasnak nyilvánított szülők száma	4
- gyermektartásdíj állam általi megelőlegezése	59
- otthonteremtési támogatási kérelmek száma	3

- a támogatásként kifizetett összeg e Ft.	4.615
- kiskorúak vagyoni ügyei	206

A Gyámhivatal hatáskörébe tartozó főbb feladatok:

A családból kiemelt gyermekek ideiglenes elhelyezése, átmeneti illetve tartós nevelésbe vétele

A Gyámhivatal illetékességi területén 18 esetben került sor ideiglenes elhelyezésre, mely intézkedés 18 kiskorút érintett. Közülük 11 gyermek átmeneti nevelésbe, 1 gyermek tartós nevelésbe került, 2 gyermeket harmadik személynél (családtagnál) helyezett el a Gyámhivatal és pert indított a bíróságon a gyermekelhelyezés megváltoztatása ügyében. A Gyámhivatal a pert megnyerte és a gyermeket a bíróság a gyámhivatal által kijelölt gyámnál helyezte el. Eljárás megszüntetésére védelembe vételi eljárással 1 esetben, 3 esetben családba fogadással történt.

A Gyámhivatalnak az átmeneti nevelésbe vételt **évenként** kell felülvizsgálnia, abból a célból, van-e lehetőség a gyermeknek a vérszerinti családjába történő visszahelyezésére. A 3 éven aluli gyermekek esetében a felülvizsgálatot **félévenként** kell elvégezni. A felülvizsgálatok során a gyámhivatal vizsgálja azokat a gyermekeket, akiket szülei nem látogatnak, a kapcsolatot semmilyen formában nem tartják velük, örökbe adhatóvá lehet-e őket nyilvánítani. Dombóvár Városi Gyámhivatal illetékességi területén 2010. december 31-én nyilvántartott átmeneti nevelt gyermekek száma 50 fő. Ebből magatartási vagy beilleszkedési zavar miatt 11, bűnelkövetés miatt 1, szülői elhanyagolás miatt 37, szenvedélybetegség miatt 1 gyermek került átmeneti nevelésbe.

Tartós nevelésbe vett gyermek 2010. évben 2 fő. A tartós nevelésbe vétel oka: 1 kiskorú esetben szülő halála miatt, 1 kiskorúnál pedig a szülők hozzájárulása örökbefogadáshoz.

Otthonteremtési támogatás megállapítása

A nagykorúvá vált, intézetből illetve nevelőszülőktől kikerült fiatal felnőtteknek 30. életévük betöltéséig van lehetőség otthonteremtési támogatás megállapítására. A **támogatás összege** az állami nevelésben töltött időtől függ, maximális mértéke a mindenkorin öregségi nyugdíjminimum legfeljebb 60-szorosa lehet, ez 2010-ben 1. 710. 000 Ft. A szabályozás szerint a nevelésben töltött idő legalább három év, illetve ha a gyermek nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban volt ideiglenes hatályú elhelyeztként, az elhelyezés időtartamába ez az idő is beszámítandó. A **támogatás ráfordítási köre**: lakásingatlanra, tanyára, bérlői jogviszony megvásárlása, államilag támogatott lakásprogramban való részvételre lehet fordítani, vagy ha beteg illetve tartósan fogyatékos a fiatal felnőtt, bentlakásos intézménybe való bekerüléskor az egyszeri térítési díj befizetésére. Az összeg odaítélésénél nemcsak a keresményből származó jövedelmet nem kell beszámítani, hanem az évek során kapott árvaellátást sem.

Dombóvár Városi Gyámhivatal 2010-ben otthonteremtési támogatás iránti kérelmet 3 fiatal felnőtt nyújtott be. A részükre nyújtott támogatás összege: 4.615. 000 Ft volt.

Utógondozás és utógondozói ellátás elrendelése

A Gyámhivatal az átmeneti vagy tartós nevelés megszüntetése után legalább egy év időtartamra elrendeli az utógondozást. A Gyámhivatal a tárgyévben 5 fő esetében rendelt el utógondozást. Ebből 3 esetben a gyermekotthon utógondozóját, 2 esetben a nevelőszülői hálózat utógondozóját jelölte ki a Gyámhivatal.

Utógondozói ellátásra szintén 5 alkalommal került sor a 2010. évben. Az elrendelt utógondozói ellátás helyszíne 1 ellátottnál nevelőszülő, 4 esetben pedig a gyermekotthon. A 2010. évben 5 utógondozás szűnt meg, ebből 3 esetben életkor miatt, 1 esetben az utógondozott kérte az utógondozói ellátás megszüntetését, 1 esetben pedig a gyámhivatal szüntette meg az utógondozást a fiatal felnőtt magatartása miatt.

Gyermektartásdíj állam általi megelőlegezése

A folyósítás időtartama a kérelem benyújtásának napjától az alapul szolgáló ok előrelátható fennállásáig, legfeljebb azonban három évig tart. A feltételek fennállása esetén – függetlenül az adók módjára történő behajtás eredményétől – ugyanazon gyermekre tekintettel, egy alkalommal, legfeljebb további három évre a megelőlegezés továbbfolyósítható, illetve ismételten elrendelhető. Részösszegű megfizetés teljesítése esetén, ha ennek mértéke a bíróság által megállapított tartásdíj alapösszegének 50%-át meghaladta, szintén nincs helye a megelőlegezésnek. Az esetek nagy részében a kötelezettek semmilyen ingó illetve ingatlan vagyonnal nem rendelkeznek; általában munkanélküliek.

A már megállapított gyermektartásdíj addig folyósítható, ameddig a fiataalkorú középfokú nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat, de legfeljebb 20. életévének betöltéséig, tehát a Gyámhivatal az egyetemi, főiskolai tanulmányaikat folytatók részére nem jogosult a gyermektartásdíj megelőlegezésére.

Gyermektartásdíj állam általi megelőlegezése iránt 26 esetben indult eljárás, 2010. december 31. napján megelőlegezésben részesülők száma összesen 59 fő. A kérelmekből 5 visszavonásra került. Megelőlegezés megszűnt 22 esetben, 5 alkalommal történt folyósítás felfüggesztése. Az év folyamán kifizetett összeg: 6.916 000 Ft.

Örökbefogadási ügyek

A Gyámhivatal feladata az örökbe fogadni szándékozó szülők alkalmasságának megállapítása és az örökbefogadási eljárás lebonyolítása.

Nyílt örökbefogadás esetén a vérszerinti szülők úgy adják meg az örökbefogadáshoz hozzájárulásukat, hogy ismerik az örökbe fogadni szándékozó

szülőket és azok javára tárgyalás keretében a gyámhivatal előtt teszik meg lemondó nyilatkozatukat.

Titkos örökbefogadás esetén sem a vérszerinti szülő, sem az örökbe fogadni szándékozó szülő nem ismeri egymást, a vérszerinti szülő általa ismeretlen személy javára mond le gyermekéről. A tartós nevelésbe vett gyermekek esetében - amennyiben a bíróság a vérszerinti szülők szülői felügyeleti jogát megvonta -, a Gyámhivatal a kiskorút örökbe fogadhatónak nyilváníthatja, ez esetben a vérszerinti szülő hozzájárulása nem szükséges az örökbefogadás engedélyezéséhez.

A Gyámhivatal a 2010. évben 2 alkalommal engedélyezett örökbefogadást, mind a két kiskorú esetében a szülő hozzájáruló nyilatkozata alapján engedélyezett nyílt házasársi örökbefogadás volt. Az elmúlt évben örökbefogadásra 4 házaspárt és 1 egyedülállót nyilvánított alkalmasnak a Gyámhivatal.

Kiskorúak kapcsolattartásának szabályozása

A Gyámhivatal a törvény adta keretek között próbál érvényt szerezni a gyermeki, illetve a szülői jogok biztosításának. A gyermekvédelmi törvény az európai jogelveknek megfelelően alapvető gyermeki joggá nyilvánította a kapcsolat fenntartását mindkét szülővel. A kapcsolattartások szabályozása a gyámhivatalok legproblémásabb ügykörének tekinthető. Az esetek nagy részében azonban a hatósági közreműködés eredménytelen a szülők negatív hozzáállása miatt. A gyámhivatal egyezség létrehozásával próbálja elsősorban a kapcsolattartást szabályozni, ennek sikertelensége esetén önálló döntésével szabályozza azt. Feladata továbbá **a bíróság által szabályozott kapcsolattartások végrehajtásának érvényre juttatása.**

A Dombóvár Városi Gyámhivatal illetékességi területén kezdeményezett kapcsolattartási ügyek száma 60, melyből a Gyámhivatal 22 esetben szabályozta a kapcsolattartást. Az egyezséggel megkötött ügyek száma összesen 2, a határozattal befejezett ügyek száma 20 volt.

Családi jogállás rendezése

A Gyámhivatal feladata, hogy a rendezetlen családi jogállású gyermekek esetében eseti gondnok kirendelésével pert indítson az eljárásban apaként megjelölt személy ellen, aki a gyermeket teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal nem hajlandó magáénak elismerni.

A rendezetlen családi jogállást legkésőbb a gyermek 3. életévének betöltéséig kell rendeznie a gyámhivatalnak, amennyiben az édesanya nem kívánja megjelölni a vérszerinti édesapát, úgy kérésére illetve hivatalból képzelt apa adatainak bejegyzését kell elrendelnie az anyakönyvbe.

A 2010. évben 52 kiskorú családi jogállása rendeződött a Gyámhivatalnál, ebből apai elismerések száma 47, apaság bírósági megállapítása 1, képzelt apa megállapítása 4 esetben volt. Apaság vélelmének megdöntése iránti perindításhoz való hozzájárulás 2 esetben történt.

Kiskorúak házasságkötésének engedélyezése

A Gyámhivatal illetékességi területén a 2010. évben kiskorú házasságkötésének engedélyezésére nem nyújtottak be kérelmet.

Gyámsági ügyek

A törvényes képviselővel nem rendelkező kiskorú részére a Gyámhivatal **gyámot rendel**. A Dombóvár Városi Gyámhivatal illetékességi területén a tárgyév folyamán 37 kiskorú került nyilvántartásba, a 2010. december 31. napján gyámság alatt álló nyilvántartott kiskorú 149 fő. Ebből családba fogadó személy 53, harmadik személy 20, nevelőszülő 24, hivatásos gyám 3, gyermekotthon vezetője 49 esetben látja el a gyámságot.

Gondnoksági ügyek

Cselekvőképtelen illetve korlátozottan cselekvőképes nagykorú személy részére **gondnokot** kell kijelölni. Amennyiben a nagykorú személynek nincs olyan hozzátartozója, aki a gondnoki feladatokat vállalná, hivatásos gondnok végzi el a gondnoki teendőket. A **gondnokolt lakóhelye szerint** illetékes gyámhivatal jár el a gondnoksági ügyekben. A Dombóvári Városi Gyámhivatal illetékességi területén egy fő hivatásos gondnok tevékenykedik, gondnokoltjainak száma december 31-én 29 fő.

2010. december 31-én a gondnokság alatt állók száma 124 fő. A gondnokoltak közül kizáró gondnokság alatt 53, korlátozó gondnokság alatt 71 fő áll. A gondnokok közül 116 számadásra kötelezett.

Vagyonkezelésével kapcsolatos ügyek

A Gyámhivatal **engedélye szükséges** a kiskorú nevén lévő ingatlanok elidegenítéséhez, megterheléséhez. Engedélyhez kötött továbbá a kiskorúak illetve gondnokoltak gyámhatósági fenntartásos betétkönyvében elhelyezett készpénz meghatározott célra történő felhasználása. 2010. évben eladással (megterheléssel) kapcsolatos jóváhagyott ügyek száma 12. A 2010. évben 69 kiskorú rendelkezett gyámhatósági fenntartásos betétkönyvvel, az ebben elhelyezett összeg 32.504. 000 Ft volt, közülük 2 kiskorúnak a gyámi fenntartásos betétállományon kívül államilag garantált értékpapírja is volt, az értékpapír névértéke 1.200.000 Ft, 2 kiskorú rendelkezik a gyámi fenntartásos betétállományon kívül életbiztosítási kötvénnyel is. Ingatlan vagyona 194 kiskorúnak, illetve 64 gondnokoltnak volt.

A gondnokoltak száma, akiknek gyámhatósági fenntartásos betétállománya volt 34 fő, melynek összege 47. 604.000 Ft, 6 fő gondnokolt a gyámi fenntartásos betétállományon kívül életbiztosítási kötvénnyel is rendelkezik.

1. melléklet

2011 MÁJ 05.

Handwritten signature

**Dombóvár Rendőrkapitányság
Rendőrkapitányság Hivatala**

II. 2448/2011

Ügyszám: 17030/1685-1/2011/ ált.

Előadó: Kitanics Zsuzsanna r.őrgy

Tárgy: Adatszolgáltatás

Dombóvár Város
Jegyzőjének!
Polgármesteri Hivatal

Dombóvár
Szent István tér 1.

Polgármesteri Hivatal Dombóvár	
Érkeztetés: 2011 MÁJ 05.	Szám: 2448-1/2011
2011 MÁJ 05.	Szám: II. 2448-1/2011
Melléklet:	01.: Scholtz

A 2011. 04. 27.-én kelt levelében kért adatokat az alábbiak szerint közlöm.

I. Fiatalkorú elkövetők

Dombóvár városban élő , fiatalkorú bűnelkövetők száma 2010. évben 39 fő volt (34 fiú és 5 lány), akik összesen 85 bűncselekményt követtek el Dombóváron.

A bűncselekmények megoszlása:

kábítószerrel visszaélés vétsége	: 5
betöréses lopás büntett	: 3
kisebb értékre elkövetett lopás vétség	: 22
rongálás büntett	: 3
rongálás vétség	: 7
csoportosan elkövetett garázdaság büntett	: 2
garázdaság vétség	: 10
zaklatás vétség	: 7
zsarolás büntett	: 2
kényszerítés büntett	: 5
gond. elköv. súlyos testi sértés vétség	: 1
könnyű testi sértés	: 7
szertől jogok megsértése	: 6
jármű önkényes elvétele	: 1
visszaélés készpénzhelyettesítő fiz. eszk.	: 1
személyi szabadság megsértése	: 1
egyedi azonosító meghamisítása	: 1
rablás	: 1

A bűnelkövetések okai:

1./ Kábítószerrel visszaélés

Jellemzően a társak, barátok hatására kíváncsiságból, unalomból.

2./ Kisebb értékre elkövetett lopás vétség

Volt olyan fiatakorú aki 14 rb. lopás vétséget követ el. Az ő esetében egy idősebb személy részéről történő befolyásolás volt megállapítható. Jellemző a társaktól kisebb értékű tárgyak eltulajdonítása.

3./ Rongálás vétség

Motiválatlan rongálások - pl. buszmegállóban, illetve grafiti.
Egy esetben követel történő autó rongálás fordult elő.

4./ Garázdaság és könnyű testi sértés vétség

Közterületen, iskolában történt verekedések, melyek másokban félelmet, riadalmat vagy megbotránkozást keltenek. Oka általában személyes konfliktus illetve erőfitogtatás.
A garázdaság bűncselekmény elkövetői - magán indítvány előterjesztése esetén - könnyű testi sértésért is felelősségre vonhatóak. (A két bűncselekmény halmazatban megállapítható egymással)

5./ Zaklatás vétség

Fenyegetéssel megvalósított, jellemzően iskolatársak sérelmére elkövetett. Kiváltó oka gyakran szerelemföltés, féltékenység.

6./ Kényszerítés

Iskolán belüli erőszak egyik megnyilvánult formája, melynek során a gyengébb, kevésbé népszerű diák társat erősebb egyének, csoportok arra kényszerítenek, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön. Pl.: egyen kutyatápot, a porban " hó angyal" csináljon stb.

7./ Zsarolás

Jellemzően oktatási intézményben követik el, kisebb összegre és diák társak sérelmére.
Az ún. "iskolai lehúzás" tehát egy sértett sérelmére van, hogy folytatólagos egységben követik el.
A sértett általában gyengébb fizikumú, fiatalabb vagy valamilyen oknál fogva kevésbé közkedvelt személy az intézményben. (áldozat típus)

II. Gyermekkorú elkövetők

Dombóvár városban élő gyermekkorú elkövetők száma 13 fő - 1 lány és 12 fiú - akik 2010. évben Dombóvár városban összesen 9 bűncselekményt követtek el.

A bűncselekmények megoszlása:

súlyos testi sértés kísérlet büntett	: 2
könnyű testi sértés vétség	: 1
zsarolás büntett	: 2
rongálás vétség	: 3
lopás vétség	: 1

A bűnelkövetés okai:

1./ Súlyos testi sértés kísérlet

Iskolai konfliktus , egyik esetben 3 gyermekkorú személy együtt követte el diák társa sérelmére.

2./ Könnyű testi sértés

A bűncselekmény elkövetője a testi sértés mellett zsarolás büntettét is elkövette iskolatársa sérelmére.(Az egyik esetben a sértett és az elkövető is lány.)

A kiváltó ok : erőfitogtatás , agresszivitás.

3./ Rongálás

A háromból két esetben csoportosan (3 fő) követték el a bűncselekményt.

Kiváltó ok a bűncselekménnyel kapcsolatos téves vagy helytelen nézetek (DVMSE sportpálya kerítésének elbontása) , más tulajdonának nem tisztelése.

4./ Lopás

Autóból , kisebb értékre elkövetve.(1 eset)

Dombóvár,2011.05.04.

Tisztelettel:

Dr. Szijártó István r. alezredes
Rendőrségi Főtanácsos
Kapitányságvezető

